

2024/795

29.2.2024

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/795

z dnia 29 lutego 2024 r.

w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 164 i 173, art. 175 akapit trzeci, art. 176, 177 i art. 178, art. 182 ust. 1 i art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Poprawa konkurencyjności i odporności europejskiej gospodarki w drodze zielonej transformacji i transformacji cyfrowej jest w ostatnich latach wyznacznikiem działań Unii. Zielona transformacja i transformacja cyfrowa, umocowane w Europejskim Zielonym Ładzie określonym w komunikacie Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. zatytułowanym „Europejski Zielony Ład” i programie polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” ustanowionym decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 ⁽⁴⁾, stymulują wzrost i modernizację gospodarki Unii, otwierając nowe możliwości rynkowe i pomagając uzyskać Unii przewagę konkurencyjną na rynkach światowych. W Europejskim Zielonym Ładzie określono plan działania, dzięki któremu gospodarka Unii stanie się neutralna dla klimatu i zrównoważona w sposób sprawiedliwy i sprzyjający włączeniu społecznemu, a Unia stawi czoła wyzwaniom związanym z klimatem i środowiskiem. W programie polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. wyznaczono wyraźny kierunek cyfrowej transformacji Unii i realizacji celów cyfrowych na szczeblu Unii do 2030 r., w szczególności w zakresie umiejętności cyfrowych, infrastruktury cyfrowej, cyfryzacji przedsiębiorstw i cyfryzacji usług publicznych.
- (2) Przemysł Unii udowodnił swoją naturalną odporność, ale trzeba zapewnić też jego konkurencyjność w przyszłości. Wysoka inflacja, niedobory siły roboczej, zakłócenia w łańcuchach dostaw wskutek pandemii COVID-19, wojna napastnicza Rosji przeciw Ukrainie, rosnące stopy procentowe oraz wzrosty kosztów energii i cen nakładów wpływają na konkurencyjność przemysłu Unii i pokazują dobitnie, jak ważne jest, aby Unia zabezpieczyła swoją otwartą strategiczną autonomię i zmniejszyła strategiczne zależności od państw trzecich w różnych sektorach. Tej presji na przemysł Unii towarzyszy silna, ale nie zawsze uczciwa konkurencja na rozdrobnionym rynku światowym. Unia rozpoczęła już realizację szeregu inicjatyw mających na celu wsparcie jej przemysłu, takich jak plan przemysłowy Zielonego Ładu określony w komunikacie Komisji z dnia 1 lutego 2023 r. zatytułowanym „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej”, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych (zwane dalej „aktem w sprawie surowców krytycznych”), rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowie-

⁽¹⁾ Dz.U. C, C/2023/866, 8.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/866/oj>.

⁽²⁾ Dz.U. C, C/2023/1331, 22.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1331/oj>.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 27 lutego 2024 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 28 lutego 2024 r.

⁽⁴⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4).

nia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii neutralnych emisyjnie (zwane dalej „aktem w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie”), nowe tymczasowe kryzysowe i przejściowe ramy środków pomocy państwa określone w komunikacie Komisji z dnia 17 marca 2023 r. zatytułowanym „Tymczasowe kryzysowe i przejściowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy”, Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2094 ⁽⁵⁾ oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 ⁽⁶⁾. Rozwiązania te zapewniają wprawdzie szybkie i ukierunkowane, a w niektórych przypadkach tymczasowe wsparcie, Unia potrzebuje jednak bardziej strukturalnej odpowiedzi na potrzeby inwestycyjne swojego przemysłu, aby zabezpieczyć spójność, tworzyć wysokiej jakości miejsca pracy i zachować równe warunki działania na rynku wewnętrznym, a jednocześnie ułatwiać dostęp do finansowania. Unia powinna przeciwdziałać przenoszeniu produkcji oraz działać na rzecz relokacji zakładów produkujących technologie krytyczne z państw trzecich z powrotem do Unii i na rzecz przyciągnięcia nowych zakładów, aby zapobiec strategicznym zależnościom.

- (3) Rynek wewnętrzny przyniósł znaczące korzyści gospodarcze, społeczne i polityczne całej Unii, w tym jej obywatelom i przedsiębiorstwom. Korzyści te znajdują co prawda powszechne uznanie, ale konieczne jest dalsze poszukiwanie rozwiązań, które pozwolą jeszcze bardziej wykorzystać jego potencjał społeczny. Rynek wewnętrzny musi pozostać elastyczny w obliczu zmieniającej się dynamiki geopolitycznej, postępu technologicznego oraz zielonej transformacji i transformacji cyfrowej, a jednocześnie musi wzmacniać odporność systemów opieki zdrowotnej na starzenie się społeczeństwa i przyczyniać się do zwiększenia długoterminowej konkurencyjności i produktywności Unii.
- (4) Wdrożenie i rozwój technologii cyfrowych, innowacji w ramach głębokich technologii, czystych i zasobooszczędnych technologii oraz biotechnologii w Unii będą miały zasadnicze znaczenie dla zmniejszenia strategicznych zależności Unii oraz wykorzystania możliwości i osiągnięcia celów zielonej transformacji i transformacji cyfrowej, a tym samym zapewnią suwerenność i strategiczną autonomię Unii oraz będą sprzyjać konkurencyjności i zrównoważonemu rozwojowi przemysłu Unii. W związku z tym konieczne są natychmiastowe działania w celu wsparcia rozwoju lub wytwarzania w Unii tych technologii krytycznych, w zakresie których występują w niej najważniejsze braki strategiczne. Rozwój i wytwarzanie technologii krytycznych opierają się na łańcuchach wartości wzajemnie powiązanych podmiotów gospodarczych prowadzących działalność za pomocą przedsiębiorstw różnej wielkości, w tym małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz prowadzących działalność międzysektorową i międzynarodową. W związku z tym Unia powinna również zabezpieczyć i wzmocnić łańcuchy wartości technologii krytycznych i powiązanych z nimi usług, które są kluczowe i specyficzne dla działań w zakresie rozwoju lub wytwarzania tych technologii krytycznych, co zmniejszy strategiczne zależności Unii i pozwoli zachować integralność rynku wewnętrznego, a także powinna rozwiązać istniejący problem niedoboru siły roboczej i kwalifikacji w tych sektorach w za pomocą projektów dotyczących uczenia się przez całe życie, kształcenia i szkolenia, programów przygotowania zawodowego oraz tworzenia ogólnodostępnych i atrakcyjnych miejsc pracy wysokiej jakości.
- (5) Aby technologie można było uznać za krytyczne, muszą albo wnosić na rynek wewnętrzny element innowacyjności o znacznym potencjale, albo przyczyniać się do zmniejszenia strategicznych zależności Unii lub zapobiegania im. Przy ocenie potencjału gospodarczego technologii krytycznych dla rynku wewnętrznego, należy brać pod uwagę fakt, że środki stosowane w jednym państwie członkowskim mogą wywoływać skutki w innych państwach członkowskich. Przy ocenie, czy dana technologia przyczynia się do zmniejszenia strategicznych zależności Unii lub zapobiegania im, należy brać pod uwagę analizę przeprowadzoną na poziomie Unii w celu zidentyfikowania ryzyka wystąpienia skutków dla całej Unii. Komisja powinna wydać wytyczne dotyczące tego, jak uznawać za krytyczne technologie w trzech sektorach objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia oraz dotyczące kryteriów,

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 23).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1).

w oparciu o które technologie te mogą być kwalifikowane jako krytyczne, aby wspierać jednolitą interpretację tego, jakie projekty, przedsiębiorstwa i sektory mają być wspierane w ramach odpowiednich programów w świetle wspólnych celów strategicznych odpowiednich programów i niniejszego rozporządzenia. W wytycznych tych Komisja powinna wyjaśnić też pojęcie łańcucha wartości i powiązanych usług, które są kluczowe i specyficzne dla rozwoju lub wytwarzania produktów końcowych. Takie wytyczne powinny pozostawać bez uszczerbku dla innych wytycznych dotyczących konkretnych programów.

- (6) Istnieje potrzeba wspierania technologii krytycznych w następujących sektorach: technologie cyfrowe i innowacje w ramach głębokich technologii, czyste i zasobooszczędne technologie oraz biotechnologie. Innowacje w ramach głębokich technologii należy rozumieć jako innowacje, które mogą zaowocować przełomowymi rozwiązaniami opartymi na najnowocześniejszych zdobyciach nauki, technologii i inżynierii, w tym innowacje łączące postęp w sferze fizycznej, biologicznej i cyfrowej. Technologie cyfrowe powinny obejmować w szczególności technologie przyczyniające się do realizacji celów i założeń programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r., a także projekty wielokrajowe zdefiniowane w decyzji (UE) 2022/2481. Czyste i zasobooszczędne technologie powinny obejmować w szczególności technologie neutralne emisyjnie zdefiniowane w akcie w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie. Biotechnologie należy rozumieć jako zastosowanie nauki i technologii do organizmów żywych, a także ich części, produktów i modeli w celu zmiany żywych lub nieżywych materiałów do tworzenia wiedzy, towarów i usług, w tym technologii, o których mowa w statystycznej definicji biotechnologii opracowanej przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, a także w unijnym wykazie produktów leczniczych o krytycznym znaczeniu, o którym mowa w komunikacie Komisji z dnia 24 października 2023 r. zatytułowanym „Rozwiązanie problemu niedoboru produktów leczniczych w UE” i ich komponentów. Projekty uznane za strategiczne na podstawie aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, jeżeli spełniają kryteria odporności i konkurencyjności zdefiniowane w tym rozporządzeniu, oraz na podstawie aktu w sprawie surowców krytycznych należy automatycznie uznawać za przyczyniające się do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia. Technologie cyfrowe i innowacje w ramach głębokich technologii, czyste i zasobooszczędne technologie oraz biotechnologie, które są objęte ważnym projektem stanowiącym przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (zwanego dalej „projektem IPCEI”) zatwierdzonym przez Komisję zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, należy uznać za krytyczne, a poszczególne projekty w ramach takiego IPCEI powinny kwalifikować się do finansowania, zgodnie z zasadami danego programu, w zakresie, w jakim nie pokryto jeszcze w całości stwierdzonej luki w finansowaniu i kosztów kwalifikowalnych.
- (7) Zwiększenie zdolności rozwoju i wytwarzania technologii w Unii nie będzie możliwe bez znacznej liczby wykwalifikowanych pracowników. Oczekuje się jednak, że niedobory siły roboczej i kwalifikacji, które wzrosły we wszystkich sektorach, w tym w tych uważanych za kluczowe dla zielonej transformacji i transformacji cyfrowej, wzrosną jeszcze bardziej z uwagi na zmiany demograficzne i będą stanowić zagrożenie dla rozwoju technologii w odpowiednich sektorach wskazanych w niniejszym rozporządzeniu. W związku z tym konieczny jest udział większej liczby osób na rynku pracy odpowiednich sektorów, w szczególności w drodze inwestycji w kształcenie i uczenie się przez całe życie, doskonalenia odpowiednich umiejętności oraz tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i programów przygotowania zawodowego dla osób młodych i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, które nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą się. Wsparcie takie będzie uzupełnieniem szeregu innych działań mających na celu zaspokojenie zapotrzebowania na umiejętności wynikającego z zielonej transformacji i transformacji cyfrowej, opisanego w komunikacie Komisji z dnia 1 lipca 2020 r. zatytułowanym „Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności”. Działania te są istotne dla popularyzacji podejścia sprzyjającego zmianie i podnoszeniu kwalifikacji, dla zwiększania konkurencyjności unijnych przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, oraz przyczyniania się do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy, z myślą o wykorzystaniu pełnego potencjału zielonej transformacji i transformacji cyfrowej w sposób sprawiedliwy społecznie, sprzyjający włączeniu społecznemu oraz ucziwy.
- (8) Skala inwestycji niezbędnych do zielonej transformacji i transformacji cyfrowej wymaga pełnego uruchomienia finansowania dostępnego w ramach istniejących programów unijnych, w tym tych obejmujących udzielanie gwarancji budżetowej w związku z działaniami z zakresu finansowania i inwestycji oraz wdrażaniem instrumentów finansowych i działań łączonych. Finansowanie takie należy przyznawać bardziej elastycznie, aby zapewnić terminowe i ukierunkowane wsparcie dla technologii krytycznych w sektorach strategicznych. Należy zatem utworzyć Platformę na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy („STEP”), aby przyczynić się do zaspokojenia potrzeb inwestycyjnych Unii dzięki wspomaganiu lepszemu ukierunkowaniu istniejących funduszy unijnych na kluczowe inwestycje,

w tym projekty ogólnounijne i transgraniczne, mające na celu wspieranie rozwoju lub wytwarzania technologii krytycznych w sektorach strategicznych, przy jednoczesnym zachowaniu równych warunków działania na rynku wewnętrznym i zachowaniu spójności, oraz mające na celu osiągnięcie zrównoważonego geograficznie rozmieszczenia projektów finansowanych w ramach STEP zgodnie z odpowiednimi zadaniami w ramach programów.

- (9) Zachęca się Komisję i państwa członkowskie, aby podczas wdrażania programów i działań określonych w niniejszym rozporządzeniu promowały i traktowały priorytetowo projekty w dolinach przyspieszonej realizacji projektów produkcji technologii neutralnych emisyjnie, zdefiniowanych w akcie w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, projekty na terytoriach objętych terytorialnymi planami sprawiedliwej transformacji, o których mowa w rozporządzenia (UE) Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 ⁽⁷⁾, w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym, a także w regionach lepiej rozwiniętych w państwach członkowskich, których średni PKB na mieszkańca jest poniżej średniej unijnej dla UE-27 mierzonej według standardów siły nabywczej i obliczonej na podstawie danych liczbowych dla Unii za lata 2015–2017.
- (10) W ramach STEP należy uruchomić środki z istniejących programów unijnych, w tym InvestEU ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 ⁽⁸⁾, programu „Horyzont Europa” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 ⁽⁹⁾, Europejskiego Funduszu Obronnego ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 ⁽¹⁰⁾, funduszu innowacyjnego ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹¹⁾, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 ⁽¹²⁾, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 ⁽¹³⁾,

Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 ⁽¹⁴⁾, Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ⁽¹⁵⁾, Programu UE dla zdrowia ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/522 ⁽¹⁶⁾ i programu „Cyfrowa Europa” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu ⁽¹⁷⁾ Europejskiego i Rady (UE) 2021/694. Środkom uruchomionym w ramach tych programów unijnych powinno towarzyszyć zasilenie dodatkowymi środkami w wysokości 1,5 mld EUR Europejskiego Funduszu Obronnego na projekty przyczyniające się do realizacji celów STEP.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 149).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/522 z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Programu działań Unii w dziedzinie zdrowia („Program UE dla zdrowia”) na lata 2021–2027 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 282/2014 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające program Cyfrowa Europa oraz uchylające decyzję (UE) 2015/2240 (Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1).

- (11) Należy przyznawać pieczęć suwerenności projektom przyczyniającym się do osiągnięcia celów STEP, pod warunkiem że projekt został oceniony i spełnia minimalne wymogi jakościowe, w szczególności kryteria kwalifikowalności, wykluczenia i wyboru, określone w zaproszeniu do składania wniosków w ramach programu „Horyzont Europa”, Europejskiego Funduszu Obronnego, funduszu innowacyjnego, Programu UE dla zdrowia lub programu „Cyfrowa Europa” niezależnie od tego, czy projekt otrzymał finansowanie w ramach któregoś spośród tych instrumentów. Te minimalne wymogi jakościowe są ustanawiane, aby identyfikować projekty wysokiej jakości. Pieczęć suwerenności powinna być przyznawana zgodnie ze szczegółowymi warunkami kwalifikowalności określonymi w zaproszeniach do składania wniosków w ramach odnośnych programów, co może wiązać się z ograniczeniami geograficznymi, jeżeli są one wskazane i przewidziane w odpowiednim akcie ustawodawczym regulującym dany program. Przygotowując zakres zaproszeń do składania wniosków, którym można by przyznać pieczęć suwerenności, Komisja powinna w stosownych przypadkach dodawać wymóg wskazania we wniosku, w jaki sposób projekt ma przyczynić się do wzmocnienia i ustrukturyzowania lokalnych sieci podmiotów przemysłowych oraz do tworzenia miejsc pracy. W miarę możliwości i w stosownych przypadkach zaproszenia te powinny być stale otwarte. Pieczęć suwerenności powinna być używana jako znak jakości pomagający projektom przyciągnąć inwestycje publiczne i prywatne przez poświadczenie ich wkładu w osiągnięcie celów STEP. Pieczęć suwerenności powinna ponadto wspierać lepszy dostęp do finansowania unijnego, ułatwiając w szczególności finansowanie skumulowane lub łączone z kilku instrumentów unijnych. Należy również zachęcać państwa członkowskie, aby uwzględniały pieczęć suwerenności, gdy przyznają wsparcie finansowe za pośrednictwem własnych programów.
- (12) W tym celu powinna istnieć możliwość wykorzystania ocen dokonanych na potrzeby innych programów unijnych, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽¹⁸⁾, aby zmniejszyć obciążenie administracyjne beneficjentów funduszy unijnych i zachęcić do inwestowania w technologie priorytetowe. Przy przeglądzie planów odbudowy i zwiększania odporności, pod warunkiem że są one zgodne z przepisami rozporządzenia (UE) 2021/241, państwa członkowskie powinny rozważyć uwzględnienie projektów, którym przyznano pieczęć suwerenności, oraz powinny móc rozważyć włączenie projektów przy podejmowaniu decyzji o tym, które projekty inwestycyjne mają być finansowane z ich udziału w funduszu modernizacyjnym ustanowionym dyrektywą 2003/87/WE. Komisja powinna również uwzględniać pieczęć suwerenności w kontekście procedury przewidzianej w art. 19 Protokołu nr 5 w sprawie Statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (zwanego dalej „statutem EIB”) oraz kontroli zgodności z polityką ustanowionej w rozporządzeniu (UE) 2021/523. Partnerzy wykonawczy powinni ponadto być zobowiązani do dokonania analizy projektów, którym przyznano pieczęć suwerenności, jeżeli znajdują się one w ich zasięgu geograficznym i wchodzą w zakres ich działalności, zgodnie z tym rozporządzeniem. Organy odpowiedzialne za programy objęte zakresem niniejszego rozporządzenia powinny rozważyć wspieranie projektów strategicznych uznanych zgodnie z aktem w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie i aktem w sprawie surowców krytycznych, które to projekty są objęte zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia i w przypadku których mogą obowiązywać zasady dotyczące skumulowanego finansowania.
- (13) STEP należy wdrażać skutecznie, wydajnie, sprawiedliwie i przejrzysto. W tym celu Komisja powinna odpowiadać za przyznawanie i promowanie pieczęci suwerenności, za zarządzanie nową publicznie dostępną stroną internetową (zwaną dalej „portalem suwerenności”) oraz za kontakty z właściwymi organami krajowymi i zainteresowanymi podmiotami istotnymi dla realizacji celów STEP. Komisja powinna też promować zgodność, spójność, synergię i komplementarność programów unijnych w celu wspierania projektów przyczyniających się do realizacji celów STEP.
- (14) Komisja powinna utworzyć portal suwerenności w celu zapewnienia informacji na temat dostępnego wsparcia na projekty przyczyniające się do realizacji celów STEP. Aby zaspokoić potrzeby przedsiębiorstw i promotorów projektów poszukujących środków na projekty STEP objęte programami finansowania unijnego, na portalu suwerenności powinny być przedstawione – w sposób przystępny i przyjazny dla użytkownika – możliwości finansowania inwestycji STEP dostępne w ramach budżetu Unii. Powinno to obejmować informacje o programach unijnych objętych zarządzaniem bezpośrednim, takich jak „Horyzont Europa”, Europejski Fundusz Obronny, fundusz innowacyjny, Program UE dla zdrowia, i program „Cyfrowa Europa”, oraz o innych źródłach finansowania unijnego, takich jak InvestEU, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, EFRR, Fundusz Spójności, EFS+ oraz FST. Por-

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

tal suwerenności powinien ponadto przyczynić się do zwiększenia widoczności inwestycji STEP wśród inwestorów dzięki wyszczególnieniu projektów, którym przyznano pieczęć suwerenności. Portal suwerenności powinien również zawierać wykaz właściwych organów krajowych odpowiedzialnych za pełnienie funkcji punktów kontaktowych w zakresie wdrażania STEP na poziomie krajowym. Komisja powinna zapewnić komplementarność portalu suwerenności z podobnymi platformami oraz unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych.

- (15) Komisja powinna monitorować realizację celów STEP, aby śledzić postępy w realizacji celów polityki Unii. Monitorowanie to powinno być ukierunkowane i proporcjonalne do działań prowadzonych w ramach STEP, aby uniknąć nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, w szczególności dla beneficjentów finansowania. W celu zapewnienia rozliczalności wobec obywateli Unii Komisja powinna składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdania zawierające informacje o postępach w osiąganiu celów STEP określonych w każdym z odpowiednich programów, o całkowitej kwocie wydatków związanych ze STEP w podziale na programy oraz o wynikach STEP w oparciu o wskaźniki efektywności określone w tych programach. Ponadto należy przekazywać informacje na temat jakościowego i ilościowego wkładu STEP w projekty transgraniczne i w projekty w poszczególnych państwach członkowskich w zakresie, w jakim informacje te są dostępne.
- (16) Chociaż STEP opiera się na przeprogramowaniu i wzmocnieniu istniejących programów wspierania inwestycji strategicznych oraz na zmniejszeniu zależności strategicznych Unii, jest również ważnym elementem testowania wykonalności i przygotowywania ewentualnych nowych interwencji w celu wspierania suwerenności i konkurencyjności w sektorach strategicznych oraz wzmocnienia polityki przemysłowej Unii. W szczególności STEP powinien posłużyć za podstawę do rozważenia ewentualnych podobnych działań, takich jak Europejski Fundusz na rzecz Suwerenności.
- (17) Komisja powinna przeprowadzić ocenę śródkresową niniejszego rozporządzenia i ocenić w niej adekwatność działań podjętych na podstawie niniejszego rozporządzenia do zmniejszenia zależności strategicznych Unii i wzmocnienia jej autonomii. Powinna też ocenić możliwość rozszerzenia portalu suwerenności tak, aby łączył w sobie wszystkie dostępne publicznie strony internetowe i zawierał informacje o programach unijnych objętych zarządzaniem bezpośrednim, dzielonym i pośrednim, a możliwość stworzenia symulatora zapewniającego promotorom projektów wytyczne dotyczące programów lub funduszy unijnych, do których mógłby się kwalifikować ich projekt.
- (18) Fundusz innowacyjny wspiera inwestycje w innowacyjne technologie niskoemisyjne, które wchodzą w zakres stosowania niniejszego rozporządzenia. Fundusz innowacyjny będzie mieć zatem kluczowe znaczenie dla wspierania rozwoju lub wytwarzania w Unii czystych i zasobooszczędnych technologii o krytycznym znaczeniu. Przy opracowywaniu i wdrażaniu zaproszeń do składania wniosków lub przetargów konkurencyjnych w ramach funduszu innowacyjnego Komisja powinna uwzględniać projekty uznane za strategiczne na podstawie aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, które są uważane za projekty przyczyniające się do realizacji celów STEP.
- (19) Aby rozszerzyć możliwości wsparcia inwestycji mających na celu pobudzenie rozwoju przemysłu i wzmocnienie łańcuchów wartości w sektorach strategicznych, należy rozszerzyć zakres wsparcia udzielanego z EFRR, ustanawiając nowe cele szczegółowe w ramach tego funduszu, bez uszczerbku dla zasad kwalifikowalności wydatków i wydatków związanych ze zmianą klimatu określonych w rozporządzeniu (UE) 2021/1058 i w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁽¹⁹⁾. W sektorach strategicznych powinno być również możliwe wspieranie inwestycji produkcyjnych w przedsiębiorstwach innych niż MŚP, skupiając się jednak nadal na MŚP, które to inwestycje mogą wnieść znaczący wkład w rozwój regionów słabiej rozwiniętych i regionów w okresie przejściowym, a także w bardziej rozwiniętych regionach państw członkowskich o PKB na mieszkańca poniżej średniej unijnej dla

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizyjowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

UE-27. Instytucje zarządzające zachęca się do propagowania współpracy między dużymi przedsiębiorstwami, lokalnymi MŚP, łańcuchami dostaw oraz ekosystemami innowacji i technologii. Pozwoliłoby to zwiększyć ogólną zdolność Unii do wzmocnienia jej pozycji w tych sektorach dzięki zapewnieniu wszystkim państwom członkowskim dostępu do takich inwestycji, co przeciwdziałałoby ryzyku zwiększania dysproporcji między państwami. Zasoby zaprogramowane na te nowe cele szczegółowe powinny być ograniczone maksymalnie do 20 % początkowej krajowej alokacji z EFRR zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1060.

- (20) Aby utrzymać wysoki poziom ambicji w realizacji celów klimatycznych w polityce spójności, a jednocześnie zapewnić elastyczność między Funduszem Spójności a EFRR, powinno być dozwolone uwzględnienie kwoty wkładu Funduszu Spójności na rzecz klimatu przekraczającej 37 % jego łącznej alokacji przy obliczaniu wkładu EFRR na rzecz klimatu, z jednej strony, i na kwoty wkładu EFRR na rzecz klimatu przekraczającej 30 % jego łącznej alokacji przy obliczaniu wkładu Funduszu Spójności na rzecz klimatu, z drugiej strony.
- (21) Należy również rozszerzyć zakres wsparcia z FST, aby obejmował on inwestycje w technologii objęte zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia, a także eliminowanie niedoborów siły roboczej i umiejętności potrzebnych przy realizacji tych inwestycji, które przyczyniają się do osiągnięcia przez duże przedsiębiorstwa celów STEP, skupiając się jednak nadal na MŚP, pod warunkiem że takie inwestycje są spójne z oczekiwanym wkładem w transformację w kierunku neutralności klimatycznej, jak określono w terytorialnych planach sprawiedliwej transformacji zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1056. Wsparcie udzielane na te inwestycje nie powinno oznaczać wymogu zmiany terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji, jeżeli zmiana ta wiązałaby się wyłącznie z analizą luk uzasadniającą daną inwestycję z punktu widzenia tworzenia miejsc pracy. W kontekście wsparcia dla przedsiębiorstw innych niż MŚP należy również rozważyć inwestycje, dzięki którym powstają programy przygotowania zawodowego i miejsca pracy lub zapewnia się kształcenie bądź szkolenie pozwalające nabyć nowe umiejętności.
- (22) EFS+, który jest głównym funduszem unijnym na rzecz inwestycji w ludzi, stanowi istotny wkład w propagowanie rozwoju umiejętności. Aby umożliwić korzystanie z EFS+ na potrzeby osiągnięcia celów STEP, należy umożliwić wykorzystywanie EFS+ na inwestycje mające na celu zapewnienie wykwalifikowanej i odpornej siły roboczej przygotowanej na przyszły świat pracy.
- (23) W celu wsparcia przyspieszenia inwestycji i zapewnienia natychmiastowej płynności w zakresie inwestycji wspierających osiągnięcie celów STEP w ramach EFRR, EFS+ i FST należy zapewnić dodatkową kwotę wyjątkowych płatności zaliczkowych w formie wypłaty jednorazowej w odniesieniu do priorytetów przeznaczonych na inwestycje wspierające osiągnięcie celów STEP. Dodatkowe płatności zaliczkowe powinny mieć zastosowanie do całości alokacji z FST ze względu na potrzebę przyspieszenia jego wdrażania i silne powiązania FST z wspieraniem państw członkowskich w osiąganiu celów STEP. Przepisy mające zastosowanie do tych kwot wyjątkowych płatności zaliczkowych powinny być zgodne z przepisami mającymi zastosowanie do płatności zaliczkowych ustanowionymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1060. Co więcej, w celu dalszego zachęcania do wykorzystywania tych inwestycji i w celu zapewnienia ich szybszego wdrożenia należy umożliwić zwiększenie maksymalnej stopy dofinansowania unijnego do 100 % w odniesieniu do priorytetów STEP. Przy wdrażaniu celów STEP instytucje zarządzające zachęca się do stosowania określonych kryteriów społecznych i do propagowania pozytywnego oddziaływania społecznego, takiego jak tworzenie programów przygotowania zawodowego i wysokiej jakości miejsc pracy dla ludzi młodych w niekorzystnej sytuacji, w szczególności dla ludzi młodych niepracujących, niekształcących się ani nieszkolących się, stosując społeczne kryteria udzielania zamówienia przewidziane w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE⁽²⁰⁾, 2014/24/UE⁽²¹⁾ i 2014/25/UE⁽²²⁾, w przypadku gdy za wdrożenie projektu odpowiada organ podlegający tym dyrektywom, i wypłacając odpowiednie wynagrodzenia uzgodnione w drodze rokowania zbiorowego.

⁽²⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

⁽²¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽²²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

- (24) Rozporządzenie (UE) 2021/1060 powinno zostać zmienione, aby zapewnić projektom, którym przyznano pieczęć suwerenności, możliwość korzystania z lepszego dostępu do finansowania unijnego, w szczególności w drodze ułatwienia finansowania skumulowanego lub łączonego z kilku instrumentów unijnych. W tym celu instytucje zarządzające powinny mieć możliwość bezpośredniego przyznawania wsparcia z EFRR lub EFS+ na operacje, którym przyznano pieczęć suwerenności.
- (25) Aby zmniejszyć obciążenia administracyjne i zapewnić terminowe wdrożenie STEP, w drodze odstępstwa od obowiązujących przepisów powinna istnieć możliwość wyłączenia z przewidzianego w rozporządzeniu (UE) 2021/1060 przeglądu śródkresowego EFRR, EFS+, Funduszu Spójności i FST priorytetów, które miały dotyczyć inwestycji przyczyniających się do realizacji celów STEP. Powinno być też możliwe, aby w ramach takich zmian w programie ostatecznie alokować całość lub część kwoty elastyczności na lata 2026 i 2027. Komisja powinna zatwierdzić zmiany w programie związane wyłącznie z wprowadzeniem priorytetów przyczyniających się do realizacji celów STEP i przedłożone do dnia 31 sierpnia 2024 r. w terminie dwóch miesięcy od ich przedłożenia przez państwo członkowskie. Ponadto powinna istnieć możliwość wprowadzenia wszelkich odpowiednich zmian do umowy partnerstwa, o której mowa w rozporządzeniu (UE) 2021/1060, i ich zatwierdzenia przez Komisję w trybie przyspieszonym.
- (26) W ostatnich latach dostosowano ramy regulacyjne dotyczące wdrażania programów na lata 2014–2020, aby zapewnić państwom członkowskim i regionom dodatkową elastyczność w zakresie zasad wdrażania i większą płynność na potrzeby uporańia się ze skutkami pandemii COVID-19 oraz wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie. Pełne wykorzystanie i wdrożenie tych środków, wprowadzonych pod koniec okresu programowania, wymaga poświęcenia na ten cel wystarczającej ilości czasu i zasobów administracyjnych, w szczególności w czasie, gdy państwa członkowskie będą koncentrować zasoby na zmianie programów operacyjnych na lata 2021–2027 związanych z realizacją celów STEP. Aby zmniejszyć obciążenia administracyjne po stronie instytucji programu i zapobiec potencjalnej utracie funduszy w momencie zamknięcia z powodów czysto administracyjnych, w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ⁽²³⁾ i rozporządzeniu (UE) nr 223/2014 ⁽²⁴⁾ należy przedłużyć terminy administracyjnego zamknięcia programów w okresie 2014–2020. W szczególności termin na złożenie wniosku o płatność końcową należy przedłużyć o 12 miesięcy. Ponadto termin składania dokumentów zamknięcia również należy przedłużyć o 12 miesięcy. W kontekście tych zmian należy doprecyzować, że kontynuowanie dystrybucji żywności i surowców zakupionych przed zakończeniem okresu kwalifikowalności (koniec 2023 r.) powinno być dozwolone po tej dacie.

Aby zapewnić należyte wykonanie budżetu Unii i przestrzeganie pułapów płatności, płatności, które mają być dokonane w 2025 r., powinny być ograniczone dla każdego programu do 1 % środków finansowych z zasobów finansowych w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027, określonych w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) 2020/2093 ⁽²⁵⁾. Należne kwoty przekraczające pułap 1 % środków programu na fundusz na 2025 r. nie powinny być wypłacone w 2025 r. ani w kolejnych latach, a jedynie wykorzystane do rozliczenia płatności zaliczkowych. Niewykorzystane kwoty powinny być umorzone w momencie zamknięcia zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013. Aby zapewnić regionom najbardziej oddalonym możliwość pełnego wykorzystania wsparcia z funduszy objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia, należy wyjaśnić, że do celów elastyczności przewidzianej w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 dodatkowe szczególne alokacje dla regionów najbardziej oddalonych należy uznać za część alokacji z EFRR dla tej samej kategorii regionu co dany region najbardziej oddalony. Mimo różnych zasad kwalifikowalności mających zastosowanie do dodatkowej szczególnej alokacji powinno być możliwe stosowanie tej elastyczności między dodatkową szczególną alokacją a innymi alokacjami z EFRR dla tej samej kategorii regionów w ramach programu.

⁽²³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Dz.U. L 72 z 12.3.2014, s. 1).

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11).

- (27) Elastyczność przewidziana na okres programowania 2014–2020 pomogła państwom członkowskim w reagowaniu na kryzysy i w wysiłkach na rzecz odbudowy, a także pomogła im w stawieniu czoła dodatkowemu obciążeniu budżetów publicznych spowodowanemu wojną napastniczą Rosji przeciw Ukrainie. Aby umożliwić państwom członkowskim poradzenie sobie z utrzymującą się presją budżetową, zgodnie z możliwością przewidzianą w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 należy przewidzieć z mocą wsteczną przedłużenie możliwości stosowania stopy współfinansowania przez Unię w wysokości 100 % do programów spójności na ostatni rok obrachunkowy obejmujący okres od dnia 1 lipca 2023 r. do dnia 30 czerwca 2024 r., jeżeli państwo członkowskie powiadamia Komisję przed złożeniem ostatecznego wniosku o płatność okresową na ostatni rok obrachunkowy, zgodnie ze środkami budżetowymi i pod warunkiem dostępności finansowania.
- (28) InvestEU jest sztandarowym programem Unii mającym pobudzić inwestycje, zwłaszcza w kontekście zielonej transformacji i transformacji cyfrowej, przez zapewnianie finansowania uzależnionego od popytu, w tym w ramach mechanizmów łączonych i pomocy technicznej. Podejście to pomaga przyciągnąć dodatkowy kapitał publiczny i prywatny w ramach obecnych segmentów polityki. Aby zapewnić pełną absorpcję dostępnych środków finansowych i jeżeli partnerzy wykonawczy nie mają wystarczającej zdolności do absorpcji 25 % przeznaczonej dla nich gwarancji UE ustanowionej rozporządzeniem (UE) 2021/523, Komisja powinna mieć możliwość przyznania w drodze wyjątku grupie EBI ponad 75 % gwarancji UE. W tym kontekście Komisja powinna zachęcać partnerów wykonawczych innych niż grupa EBI do pełnej absorpcji dostępnych środków finansowych i wspierać ich w tym zakresie. Państwa członkowskie zachęca się do wniesienia wkładu w moduł państw członkowskich programu InvestEU w celu wspierania produktów finansowych zgodnie z celami STEP w ramach obecnych segmentów polityki, bez uszczerbku dla obowiązujących zasad pomocy państwa. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość włączenia do swoich planów odbudowy i zwiększania odporności wkładu gotówkowego na potrzeby modułu państw członkowskich programu InvestEU w celu wspierania osiągnięcia celów STEP w ramach obecnych segmentów polityki. Ten dodatkowy wkład we wspieranie celów STEP powinien móc sięgnąć 6 % całkowitej alokacji finansowej w ramach planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich na rzecz modułu państw członkowskich programu InvestEU. Należy również wprowadzić dodatkową elastyczność i dodatkowe uciślenia na potrzeby skuteczniejszej realizacji celów STEP. W przypadku projektów przyczyniających się do realizacji celów STEP należy dołożyć wszelkich starań, aby na zakończenie okresu inwestycyjnego objąć wsparciem szeroki wachlarz sektorów i regionów oraz uniknąć nadmiernej koncentracji sektorowej czy geograficznej.
- (29) „Horyzont Europa” jest kluczowym unijnym programem finansowania badań naukowych i innowacji, a Europejska Rada ds. Innowacji (EIC) zapewnia wsparcie, w szczególności dla potencjalnie przełomowych innowacji o radykalnym charakterze i z dużym potencjałem rozwoju, które mogą być zbyt ryzykowne dla inwestorów prywatnych. W ramach programu „Horyzont Europa” należy wprowadzić dodatkową elastyczność, aby „Akcelerator” EIC był w stanie zapewnić wsparcie wyłącznie w postaci kapitału na rzecz MŚP niezdolnych do pozyskania finansowania, w tym przedsiębiorstw typu start-up, oraz niezdolnych do pozyskania finansowania małych spółek o średniej kapitalizacji realizujących innowacje, w szczególności tych, które pracują nad technologiami wspieranymi przez STEP, i niezależnie od tego, czy w przeszłości otrzymały one już inne rodzaje wsparcia z „Akceleratora” EIC. Wdrażanie instrumentu finansowego, który stanowi część „Akceleratora” EIC zapewniającego inwestycje kapitałowe lub inwestycje w innej formie zwrotnej (zwanego dalej „Funduszem EIC”) ogranicza się obecnie do maksymalnej kwoty inwestycji w wysokości 15 mln EUR, z wyjątkiem szczególnych przypadków, i nie może objąć kolejnych rund finansowania ani większych kwot inwestycji. Dopuszczenie wsparcia wyłącznie w postaci kapitału na rzecz MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji niezdolnych do pozyskania finansowania stanowiłoby odpowiedź na obecną lukę rynkową, w szczególności w przypadku potrzeb inwestycyjnych w przedziale od 15 do 50 mln EUR. Co więcej, z doświadczeń wynika, że kwoty przeznaczone na działania pilotażowe EIC w ramach programu „Horyzont 2020” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013⁽²⁶⁾ nie są w pełni wykorzystywane. Należy również zmienić rozporządzenie (UE) 2021/695, aby odzwierciedlało ono zwiększoną pulę środków Europejskiego Funduszu Obronnego.
- (30) EIC odgrywa kluczową rolę w oferowaniu początkowego finansowania szybko rozwijającym się przedsiębiorstwom typu start-up i małym spółkom o średniej kapitalizacji. Dzięki swojej specjalistycznej wiedzy EIC jest idealnie przygotowana do zwiększenia możliwości finansowania dla przedsiębiorstw poszukujących kapitału na zwiększenie skali poza początkowy etap innowacji. Z uwagi na kluczową rolę funduszu EIC w powodzeniu STEP należy doprecyzować przepisy prawa dotyczące funkcjonowania EIC.

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

- (31) Europejski Fundusz Obrony jest wiodącym programem na rzecz zwiększenia konkurencyjności, innowacyjności, wydajności oraz autonomii technologicznej unijnego przemysłu obronnego, czym przyczynia się do osiągnięcia otwartej strategicznej autonomii Unii. Rozwój zdolności obronnych jest kluczowy, ponieważ warunkuje zdolności i autonomię unijnego przemysłu w zakresie rozwoju produktów obronnych oraz niezależność państw członkowskich jako użytkowników końcowych takich produktów. Należy zatem udostępnić dodatkową pulę środków na wsparcie projektów przyczyniających się do rozwoju zastosowań obronnych objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (32) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wzmocnienie suwerenności i bezpieczeństwa Unii, przyspieszenie jej zielonej transformacji i transformacji cyfrowej oraz zwiększenie jej konkurencyjności i ograniczenie strategicznej zależności, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział 1

STEP

Artykuł 1

Przedmiot

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się Platformę na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) w celu wspierania krytycznych i powstających technologii strategicznych oraz ich odnośnych łańcuchów wartości w odpowiednich sektorach.
2. W niniejszym rozporządzeniu określa się cele STEP, kwotę wsparcia finansowego dostępną w ramach STEP oraz zasady dotyczące wdrażania pieczęci suwerenności i portalu suwerenności i zasady sprawozdawczości na temat celów STEP.

Artykuł 2

Cele STEP

1. Aby zapewnić suwerenność i bezpieczeństwo Unii, zmniejszyć strategiczne zależności Unii w sektorach strategicznych, wzmocnić konkurencyjność Unii przez zwiększenie jej odporności i produktywności oraz uruchomienie finansowania, wspierać równe warunki działania w odniesieniu do inwestycji na rynku wewnętrznym, wspomagać udział transgraniczny, w tym MŚP, wzmocnić spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną oraz solidarność między państwami członkowskimi i regionami oraz propagować sprzyjający włączeniu społecznemu dostęp do miejsc pracy, które są atrakcyjne i odznaczają się wysoką jakością, przez inwestowanie w umiejętności przyszłości i dostosowanie bazy gospodarczej, przemysłowej i technologicznej Unii do wymogów zielonej transformacji i transformacji cyfrowej, Platforma służy realizacji następujących celów:
 - a) wspieranie rozwoju lub wytwarzania technologii krytycznych w całej Unii lub ochrona i wzmocnianie ich odpowiednich łańcuchów wartości, o których mowa w ust. 3, w następujących sektorach:
 - (i) technologie cyfrowe, w tym technologie przyczyniające się do realizacji celów i założeń programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r., projekty wielokrajowe zdefiniowane w art. 2 pkt 2 decyzji (UE) 2022/2481 i innowacje w ramach głębokich technologii;
 - (ii) czyste i zasobooszczędne technologie, w tym technologie neutralne emisyjnie zdefiniowane w akcie w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie;
 - (iii) biotechnologie, w tym produkty lecznicze znajdujące się w unijnym wykazie produktów leczniczych o krytycznym znaczeniu i ich składniki;

b) zwalczanie niedoborów siły roboczej i kwalifikacji niezbędnych w przypadku wszelkiego rodzaju wysokiej jakości miejsc pracy w ramach wsparcia celu określonego w lit. a), w szczególności przez uczenie się przez całe życie, projekty w dziedzinie kształcenia i szkolenia, w tym europejskie akademie przemysłu neutralnego emisyjnie ustanowione zgodnie z odpowiednimi przepisami aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, oraz w ścisłej współpracy z partnerami społecznymi i już istniejącymi inicjatywami w zakresie kształcenia i szkolenia.

2. Technologie, o których mowa w ust. 1 lit. a), uznaje się za krytyczne, w przypadku gdy spełniają dowolny z następujących warunków:

a) wnoszą na rynek wewnętrzny innowacyjny, najnowocześniejszy i przełomowy element o znaczącym potencjale gospodarczym;

b) przyczyniają się do ograniczania lub zwalczania strategicznej zależności Unii.

3. Łańcuch wartości na rzecz rozwoju lub wytwarzania technologii krytycznych, o którym mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, dotyczy produktów końcowych, jak również konkretnych komponentów i konkretnych maszyn wykorzystywanych głównie do produkcji tych produktów końcowych oraz surowców krytycznych wymienionych w załączniku do aktu w sprawie surowców krytycznych, a także powiązanych usług, które są kluczowe i specyficzne dla rozwoju lub wytwarzania tych produktów końcowych.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu, łańcuch wartości na rzecz rozwoju lub wytwarzania technologii objętych zakresem stosowania aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, które są technologiami, o których mowa w ust. 1 lit. a) pkt (ii) niniejszego artykułu, dotyczy produktów końcowych, jak również konkretnych komponentów i konkretnych maszyn wykorzystywanych głównie do produkcji tych produktów końcowych, zdefiniowanych w akcie w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie oraz powiązanych usług, które są kluczowe i specyficzne dla rozwoju lub wytwarzania tych produktów końcowych.

4. Projekty strategiczne uznane za takie zgodnie z odpowiednimi przepisami aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, które spełniają kryteria dotyczące odporności lub konkurencyjności określone w akcie w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie w, uznaje się za przyczyniające się do realizacji celu STEP, o którym mowa w ust. 1 lit. a) pkt (ii).

5. Projekty strategiczne uznane za takie zgodnie z odpowiednimi przepisami aktu w sprawie surowców krytycznych uznaje się za przyczyniające się do realizacji celu STEP, o którym mowa w ust. 1 lit. a).

6. Jeżeli ważny projekt stanowiący przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania (zwany dalej „projektem IPCEI”) zatwierdzony przez Komisję zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE odnosi się do technologii, o której mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, odpowiednie technologie uznaje się za krytyczne.

7. Do dnia 2 maja 2024 r. Komisja wyda wytyczne dotyczące tego, w jaki sposób technologie w sektorach, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, można uznać za krytyczne oraz w jaki sposób spełnić warunki wprowadzone w ust. 2 niniejszego artykułu. W wytycznych tych Komisja określi też pojęcie łańcucha wartości i powiązanych usług, które są kluczowe i specyficzne dla rozwoju lub wytwarzania produktów końcowych, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu. Wytyczne te poddaje się w razie potrzeby przeglądowi w świetle śródkresowego sprawozdania z oceny, o którym mowa w art. 8.

Artykuł 3

Wsparcie finansowe

1. Wsparcie finansowe na potrzeby wdrażania STEP zapewnia się z istniejących programów unijnych.

2. Aby zwiększyć zdolność do osiągnięcia celów STEP, na wdrażanie STEP przeznaczona jest kwota w wysokości 1 500 000 000 EUR według cen bieżących z puli środków finansowych, o której mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/697. Kwotę tę wykorzystuje się zgodnie z tym rozporządzeniem do osiągnięcia celów STEP.

Artykuł 4

Pieczeń suwerenności oraz finansowanie łączone i skumulowane

1. Komisja przyznaje pieczęć suwerenności projektowi przyczyniającemu się do osiągnięcia celów STEP, pod warunkiem że dany projekt został oceniony i jest zgodny z minimalnymi wymogami jakościowymi, w szczególności z kryteriami kwalifikowalności, wykluczenia i wyboru, określonymi w zaproszeniu do składania wniosków na podstawie rozporządzeń (UE) 2021/522, (UE) 2021/694, (UE) 2021/695 lub (UE) 2021/697, lub rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/856 ⁽²⁷⁾.
2. Zaproszenie do składania wniosków, o którym mowa w ust. 1, może być ograniczone geograficznie i, w stosownych przypadkach, zgodnie z odpowiednimi sektorowymi przepisami Unii, musi obejmować obowiązek przestrzegania warunków pracy i zatrudnienia na mocy mającego zastosowanie prawa Unii i prawa krajowego, konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy i układów zbiorowych.
3. Pieczęć suwerenności wykorzystuje się jako znak jakości, w szczególności na potrzeby:
 - a) otrzymania wsparcia na rzecz projektu w ramach innego programu unijnego zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do tego programu; lub
 - b) finansowania projektu w drodze finansowania skumulowanego lub łączonego z innym instrumentem unijnym zgodnie z przepisami mających zastosowanie do tych instrumentów.
4. Przy uzupełnianiu swoich planów odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/241 państwa członkowskie, bez uszczerbku dla przepisów tego rozporządzenia, uznają za priorytetowe projekty, którym przyznano pieczęć suwerenności na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu.
5. Przy podejmowaniu decyzji dotyczącej finansowania projektów inwestycyjnych z odpowiednich udziałów w funduszu modernizacyjnym zgodnie z art. 10d dyrektywy 2003/87/WE państwa członkowskie za priorytetowe mogą uznać projekty dotyczące czystych i zasobooszczędnych technologii o znaczeniu krytycznym, którym przyznano pieczęć suwerenności na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu. Państwa członkowskie mogą ponadto zdecydować o przyznaniu krajowego wsparcia projektom, którym przyznano pieczęć suwerenności i które przyczyniają się do osiągnięcia celu STEP, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) pkt (ii) niniejszego rozporządzenia.
6. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/523 pieczęć suwerenności uwzględnia się w kontekście procedury przewidzianej w art. 19 statutu EBI oraz kontroli zgodności z polityką ustanowionej w art. 23 ust. 3 tego rozporządzenia. Partnerzy wykonawczy terminowo dokonują ponadto analizy projektów, którym przyznano pieczęć suwerenności, jeżeli projekty te znajdują się w ich zasięgu geograficznym i wchodzą w zakres ich działalności, jak określono w art. 26 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/523.
7. Projekty strategiczne uznane za takie zgodnie z odpowiednimi przepisami aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie i aktu w sprawie surowców krytycznych, objęte zakresem stosowania art. 2 niniejszego rozporządzenia, które otrzymują wkład w ramach programów, o których mowa w art. 3 niniejszego rozporządzenia, mogą również otrzymywać wkład w ramach dowolnego innego programu unijnego, w tym w ramach funduszy objętych zarządzaniem dzielonym, pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Zasady odnośnego programu unijnego mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu w projekt strategiczny. Skumulowane finansowanie nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych projektu strategicznego. Wsparcie w ramach poszczególnych programów unijnych można obliczać proporcjonalnie, zgodnie z dokumentami określającymi warunki wsparcia.
8. Przyznawanie pieczęci suwerenności i zapewnianie skumulowanego finansowania pozostaje bez uszczerbku dla mających zastosowanie zasad pomocy państwa i dla międzynarodowych zobowiązań Unii.

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/856 z dnia 26 lutego 2019 r. uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do działania funduszu innowacyjnego (Dz.U. L 140 z 28.5.2019, s. 6).

9. Pieczęć suwerenności jest ważna przez okres realizacji projektu, w odniesieniu do którego została przyznana, i traci ważność, jeżeli projekt nie rozpoczął się w ciągu pięciu lat od przyznania pieczęci lub projekt został przeniesiony poza Unię.

Artykuł 5

Wdrażanie STEP

W celu wdrożenia STEP, Komisja w szczególności:

- a) promuje pieczęć suwerenności, o której mowa w art. 4 ust. 1, w szczególności w celu zwiększenia widoczności projektów, którym przyznano pieczęć suwerenności, i projektów, które otrzymały finansowanie w ramach EFRR, Funduszu Spójności, EFS+ lub FST;
- b) tworzy portal suwerenności, o którym mowa w art. 6, i zarządza nim, w szczególności przybliża wszystkie możliwości finansowania unijnego potencjalnym beneficjentom oraz zwiększa przejrzystość wobec obywateli Unii;
- c) współpracuje z właściwymi organami krajowymi wyznaczonymi zgodnie z art. 6 ust. 4 i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami w celu koordynacji i wymiany informacji na temat potrzeb finansowych, istniejących wąskich gardeł i najlepszych praktyk w zakresie dostępu do finansowania objętego zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia;
- d) wspiera kontakty między sektorami technologii, o których mowa w art. 2, ze szczególnym wykorzystaniem istniejących sojuszy, sieci i struktur przemysłowych, w tym Platformy Europy Neutralnej Emisyjnie ustanowionej aktem w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie oraz Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych ustanowionej aktem w sprawie surowców krytycznych;
- e) promuje zgodność, spójność, synergę i komplementarność programów unijnych, aby wspierać projekty przyczyniające się do realizacji celów STEP.

Artykuł 6

Portal suwerenności

1. Komisja tworzy specjalną publicznie dostępną stronę internetową (zwaną dalej „portalem suwerenności”), która zapewnia informacje na temat możliwości finansowania projektów związanych z celami STEP i zwiększa widoczność tych projektów w przestrzeni publicznej, w szczególności dzięki zamieszczaniu następujących informacji:

- a) informacje o programach unijnych objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia oraz obecne i zbliżające się zaproszenia do składania wniosków i zaproszenia do składania ofert związane z celami STEP w ramach odpowiednich programów;
- b) informacje szczegółowe na temat projektów, którym przyznano pieczęć suwerenności na podstawie art. 4;
- c) informacje szczegółowe na temat projektów uznanych za projekty strategiczne na podstawie aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie i aktu w sprawie surowców krytycznych, w zakresie, w jakim są one objęte zakresem stosowania art. 2 niniejszego rozporządzenia;
- d) informacje szczegółowe na temat projektów wspierających realizację celów STEP, które zostały wybrane do wsparcia w ramach EFRR, Funduszu Spójności, EFS+, lub FST, w zakresie, w jakim powiadomiono o nich Komisję zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu;
- e) dane kontaktowe właściwych organów krajowych wyznaczonych na podstawie ust. 4.

2. Na portalu suwerenności zamieszcza się również informacje na temat wdrażania STEP i informacje związane z wydatkami w budżecie Unii, o których mowa w art. 7, jak również informacje na temat wskaźników efektywności określonych w ramach odpowiednich programów.

3. Portal suwerenności zostanie uruchomiony dnia 1 marca 2024 r. i będzie regularnie aktualizowany przez Komisję.

4. Do dnia 2 czerwca 2024 r. każde państwo członkowskie wyznaczy jeden właściwy organ krajowy do pełnienia roli jego głównego punktu kontaktowego w zakresie wdrażania STEP na poziomie krajowym.

5. W miarę dostępności właściwe organy krajowe, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, przekazują Komisji informacje szczegółowe na temat projektów wspomagających realizację celów STEP, wybranych do wsparcia w ramach EFRR, Funduszu Spójności, EFS+, lub FST, w celu umieszczenia ich na portalu suwerenności.

Artykuł 7

Monitorowanie i sprawozdawczość roczna

1. Komisja monitoruje wdrażanie STEP i mierzy osiągnięcie celów STEP na podstawie ram monitorowania programów unijnych, o których mowa w art. 3. Monitorowanie wdrażania musi być ukierunkowane i proporcjonalne do działań prowadzonych w ramach STEP.

2. Komisja zapewnia, aby dane na potrzeby monitorowania realizacji działań realizowanych w ramach STEP gromadzono wydajnie, skutecznie i terminowo. W tym celu odbiorcy finansowania unijnego – w razie konieczności i proporcjonalnie do sytuacji – przekazują dane na potrzeby monitorowania na podstawie obowiązujących wymogów sprawozdawczych.

3. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie z wdrażania STEP i podaje je do wiadomości publicznej.

4. Roczne sprawozdanie zawiera skonsolidowane informacje o postępach w realizacji celów STEP w ramach każdego z programów, o których mowa w art. 3, w tym, o ile są dostępne, informacje jakościowe i ilościowe o wsparciu STEP w odniesieniu do poszczególnych państw członkowskich i o projektach transgranicznych.

5. Sprawozdanie roczne zawiera ponadto następujące informacje:

- a) całkowitą kwotę wydatków STEP, w podziale na programy;
- b) wyniki STEP w oparciu o wskaźniki efektywności określone w odpowiednich programach;
- c) opis wkładu STEP w realizację strategicznych celów Unii w zakresie zapewnienia długoterminowej konkurencyjności;
- d) analizę geograficznego i technologicznego podziału projektów, którym przyznano pieczęć suwerenności.

Artykuł 8

Ocena STEP

1. Do dnia 31 grudnia 2025 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie śródkresowe sprawozdanie z oceny wdrażania STEP w celu dostarczenia informacji na potrzeby przyszłego procesu decyzyjnego.

2. Śródkresowe sprawozdanie z oceny zawiera w szczególności ocenę stopnia osiągnięcia celów STEP, efektywności wykorzystania zasobów oraz jej europejskiej wartości dodanej.

Śródkresowe sprawozdanie z oceny obejmuje również:

- a) przegląd regionów Unii, w odniesieniu do których programy spójności zostały zmienione zgodnie z zasadą partnerstwa;
- b) ocenę adekwatności celów i działań STEP, w tym technologii krytycznych wspieranych w ramach STEP;

- c) ocenę wykonalności udzielania informacji na temat programów unijnych na jednym portalu unijnym, w celu przybliżenia możliwości finansowania unijnego potencjalnym beneficjentom i zwiększenia jego przejrzystości wobec obywateli Unii; oraz
- d) ocenę wykonalności utworzenia symulatora zapewniającego promotorom projektów, w szczególności MŚP, wytyczne na temat możliwości finansowania unijnego, do którego może kwalifikować się ich konkretny projekt.

3. W razie potrzeby do śródkresowego sprawozdania z oceny dołącza się wnioski ustawodawczy dotyczące zmian niniejszego rozporządzenia w celu zmniejszenia strategicznych zależności Unii i wzmocnienia unijnej polityki przemysłowej, przy jednoczesnym zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, unikaniu zakłóceń na rynku i tworzeniu równych warunków działania w Unii, albo wnioski ustawodawcze dotyczące innych inicjatyw służących osiągnięciu podobnych celów.

4. Na koniec realizacji programów unijnych zapewniających wsparcie finansowe STEP, ale nie później niż do dnia 31 grudnia 2031 r., Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie końcowe sprawozdanie z oceny wdrażania STEP oparte na wszystkich elementach uwzględnionych w śródkresowym sprawozdaniu z oceny i zawierające podsumowanie elementów przedstawionych w sprawozdaniach rocznych, o których mowa w art. 7.

Rozdział 2

Zmiany

Artykuł 9

Zmiany w dyrektywie 2003/87/WE

W art. 10a ust. 8 dyrektywy 2003/87/WE po akapicie piątym dodaje się akapit w brzmieniu:

„Przy opracowywaniu i wdrażaniu zaproszeń do składania wniosków lub przetargu konkurencyjnego w ramach funduszu innowacyjnego Komisja bierze pod uwagę projekty strategiczne uznane za takie zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii neutralnych emisyjnie, które uznawane są za przyczyniające się do realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) zgodnie z art. 2 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 (*). Państwa członkowskie rozważają udzielenie wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 (**) i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/1056 na rzecz projektów realizowanych na ich terytorium w kontekście mechanizmów finansowych opracowanych w ramach funduszu innowacyjnego, takich jak mechanizm »aukcja jako usługa«.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60).”.

Artykuł 10

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/1058

W rozporządzeniu (UE) 2021/1058 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 lit. a) dodaje się punkt w brzmieniu:

„(vi) wspieranie inwestycji przyczyniających się do realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP), o których mowa w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>);

b) w ust. 1 lit. b) dodaje się punkt w brzmieniu:

„(ix) wspieranie inwestycji przyczyniających się do realizacji celu STEP, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) pkt (ii) rozporządzenia 2024/795.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Zasoby w ramach celu szczegółowego, o którym mowa w ust. 1 lit. a) pkt (vi) i lit. b) pkt (ix), są programowane w ramach odrębnych priorytetów odpowiadających właściwemu celowi polityki i są ograniczone do maksymalnie 20 % początkowej alokacji krajowej z EFRR.

Komisja wpłaca 30 % tej alokacji na rzecz priorytetów, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zgodnie z decyzją zatwierdzającą zmianę programu, w ramach wyjątkowych jednorazowych płatności zaliczkowych oprócz rocznych płatności zaliczkowych na rzecz programu, przewidzianych w art. 90 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060 lub w art. 51 ust. 2, 3 i 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 (*). Te wyjątkowe płatności zaliczkowe uiszczą się w terminie 60 dni od przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej zmianę programu, pod warunkiem przedłożenia Komisji zmiany programu do dnia 31 marca 2025 r.

Zgodnie z art. 90 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060 i art. 51 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1059 kwota wypłacona w ramach wyjątkowych płatności zaliczkowych jest rozliczana w zestawieniach wydatków przekazywanych Komisji nie później niż w ramach rozliczeń za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 90 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 wszystkie odsetki generowane przez wyjątkowe płatności zaliczkowe wykorzystuje się na dany program w ten sam sposób co środki z EFRR i uwzględnia w zestawieniu wydatków za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 nie można zawiesić wyjątkowych płatności zaliczkowych.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 płatności zaliczkowe, które należy uwzględnić na potrzeby wyliczenia kwot podlegających umorzeniu, obejmują uiszczone wyjątkowe płatności zaliczkowe.

Na zasadzie odstępstwa od art. 112 rozporządzenia (UE) 2021/1060 maksymalne stopy dofinansowania w odniesieniu do odrębnych priorytetów ustanowionych, aby wspierać realizację celów STEP, wynoszą 100 %.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 94).”;

2) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 2 dodaje się literę w brzmieniu:

„e) jeżeli przyczyniają się one do osiągnięcia celu szczegółowego w ramach CP 1, określonego w art. 3 ust. 1 lit. a) pkt (vi), lub celu szczegółowego w ramach CP 2, określonego w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (ix), w regionach słabiej rozwiniętych i regionach w okresie przejściowym, a także w bardziej rozwiniętych regionach w państwach członkowskich, których średni PKB na mieszkańca jest poniżej średniej unijnej dla UE-27 mierzonej według standardów siły nabywczej i obliczonej na podstawie danych liczbowych dla Unii za lata 2015–2017, skupiając się jednak nadal na MŚP.”;

b) w ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Lit. e) stosuje się do programów Interreg, w przypadku gdy na zasięg geograficzny programu w Unii składają się wyłącznie regiony kategorii określonych w tej literze.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Aby przyczynić się do realizacji celów szczegółowych w ramach CP 1, określonych w art. 3 ust. 1 lit. a) pkt (vi), i w ramach CP 2, określonych w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (ix), wsparcia z EFRR udziela się również na szkolenie, uczenie się przez całe życie, zmianę kwalifikacji i działalność edukacyjną.”;

3) w tabeli I w załączniku I wprowadza się następujące zmiany:

a) w ramach celu polityki 1 dodaje się wiersz w brzmieniu:

„(vi) wspieranie inwestycji przyczyniających się do realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/795	Wszystkie RCO wymienione w odniesieniu do celów szczegółowych (i), (iii) i (iv) RCO 125 Przedsiębiorstwa: przedsiębiorstwa objęte wsparciem, związane głównie z inwestycjami produkcyjnymi w zakresie technologii cyfrowych i innowacji w ramach głębokich technologii RCO 126 Przedsiębiorstwa: przedsiębiorstwa objęte wsparciem, związane głównie z inwestycjami produkcyjnymi w zakresie czystych i zasobooszczędnych technologii RCO 127 Przedsiębiorstwa: przedsiębiorstwa objęte wsparciem, związane głównie z inwestycjami produkcyjnymi w zakresie biotechnologii [Wskaźniki te traktuje się w sprawozdaniu jako podzbiory RCO 01–RCO 04]	Wszystkie RCR wymienione w odniesieniu do celów szczegółowych (i), (iii) i (iv)”
---	--	--

b) w ramach celu polityki 2 dodaje się wiersz w brzmieniu:

„(ix) wspieranie inwestycji sprzyjających realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) pkt (ii) rozporządzenia (UE) 2024/795	Wszystkie RCO wymienione w odniesieniu do celów szczegółowych (i), (iii), (iv) i (vi) w ramach celu polityki 1 RCO 125 Przedsiębiorstwa: przedsiębiorstwa objęte wsparciem, związane głównie z inwestycjami produkcyjnymi w zakresie technologii cyfrowych i innowacji w ramach głębokich technologii RCO 126 Przedsiębiorstwa: przedsiębiorstwa objęte wsparciem, związane głównie z inwestycjami produkcyjnymi w zakresie czystych i zasobooszczędnych technologii RCO 127 Przedsiębiorstwa: przedsiębiorstwa objęte wsparciem, związane głównie z inwestycjami produkcyjnymi w zakresie biotechnologii [Wskaźniki te traktuje się w sprawozdaniu jako podzbiory RCO 01–RCO 04]	Wszystkie RCR wymienione w odniesieniu do celów szczegółowych (i), (iii) i (iv) w ramach celu polityki 1”
---	---	---

4) w tabeli w załączniku II wprowadza się następujące zmiany:

a) w ramach celu polityki 1 dodaje się wiersz w brzmieniu:

	„(vi) wspieranie inwestycji przyczyniających się do realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/795	Wszystkie CCO wymienione w odniesieniu do celów szczegółowych (i), (iii) i (iv) w ramach celu polityki 1	Wszystkie CCR wymienione w odniesieniu do celów szczegółowych (i), (iii) i (iv) w ramach celu polityki 1”
--	---	--	---

b) w ramach celu polityki 2 dodaje się wiersz w brzmieniu:

	„(ix) wspieranie inwestycji sprzyjających realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) pkt (ii) rozporządzenia (UE) 2024/795	Wszystkie CCO wymienione w odniesieniu do celów szczegółowych (i), (iii) i (iv) w ramach celu polityki 1	Wszystkie CCR wymienione w odniesieniu do celów szczegółowych (i), (iii) i (iv) w ramach celu polityki 1”
--	---	--	---

Artykuł 11

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/1056

W rozporządzeniu (UE) 2021/1056 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 2

Cel szczegółowy

Zgodnie z art. 5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/1060 FST przyczynia się do realizacji celu szczegółowego, jakim jest umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie. FST może również wspierać inwestycje przyczyniające się do realizacji celu Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP), o którym mowa w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>);

2) w art. 8 ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:

„FST może również wspierać inwestycje produkcyjne w przedsiębiorstwach innych niż MŚP, skupiając się jednak nadal na MŚP, które to inwestycje przyczyniają się do realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 rozporządzenia 2024/795. Wsparcie to można zapewniać niezależnie od tego, czy przeprowadzono analizę luk zgodnie z art. 11 ust. 2 lit. h) niniejszego rozporządzenia, i bez względu na jej wynik. Takie inwestycje są kwalifikowalne wyłącznie wówczas, gdy nie skutkują przeniesieniem produkcji zdefiniowanym w art. 2 pkt 27 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Zapewnienie takiego wsparcia nie oznacza wymogu zmiany terytorialnego planu sprawiedliwej transformacji, jeżeli zmiana ta wiązała się wyłącznie z analizą luk. W procesie wyboru uwzględnia się programy przygotowania zawodowego i miejsca pracy, kształcenie lub szkolenie w zakresie nowych umiejętności.”;

3) w art. 10 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Komisja wpłaca na rzecz programu określonego w decyzji zatwierdzającej program 30 % alokacji z FST, w tym kwoty przesunięte zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w ramach wyjątkowych jednorazowych płatności zaliczkowych oprócz rocznych płatności zaliczkowych na rzecz programu, przewidzianych w art. 90 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia. Te wyjątkowe płatności zaliczkowe uiszczą się od dnia 1 marca 2024 r.

Zgodnie z art. 90 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060 kwota wypłacona w ramach wyjątkowych płatności zaliczkowych jest rozliczana w zestawieniach wydatków Komisji nie później niż w ramach rozliczeń za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 90 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 wszystkie odsetki generowane przez wyjątkowe płatności zaliczkowe wykorzystuje się na dany program w ten sam sposób co środki z FST i uwzględnia w zestawieniu wydatków za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 nie można zawiesić wyjątkowych płatności zaliczkowych.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 płatności zaliczkowe, które należy uwzględnić na potrzeby wyliczenia kwot podlegających umorzeniu, obejmują uiszczone wyjątkowe płatności zaliczkowe.

Na zasadzie odstępstwa od art. 112 rozporządzenia (UE) 2021/1060 maksymalne stopy dofinansowania w odniesieniu do odrębnych priorytetów ustanowionych, aby wspierać realizację celów STEP, wynoszą 100 %.”.

Artykuł 12

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/1057

W rozporządzeniu (UE) 2021/1057 dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 12a

Wsparcie na rzecz realizacji celów STEP

1. Państwa członkowskie mogą wykorzystywać EFS+ do zapewnienia wsparcia na rzecz realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP), o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 (*), w ramach odpowiednich celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, w tym przez wspieranie rozwoju umiejętności w zakresie technologii neutralnych emisyjnie, między innymi opartych na programach uczenia się stworzonych przez europejskie akademie umiejętności, a także szkolenia osób młodych oraz nabywania, podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników w zakresie technologii neutralnych emisyjnie.

2. Oprócz płatności zaliczkowych na rzecz programu, przewidzianych w art. 90 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060, w przypadku zatwierdzenia przez Komisję zmiany programu, w tym co najmniej jednego z odrębnych priorytetów związanych z operacjami wspieranymi w ramach EFS+, przyczyniającymi się do realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/795, Komisja uiszcza wyjątkowe płatności zaliczkowe w wysokości 30 % na podstawie alokacji na rzecz tych priorytetów. Te wyjątkowe płatności zaliczkowe uiszczą się w terminie 60 dni od przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej zmianę programu, pod warunkiem przedłożenia Komisji zmiany programu do dnia 31 marca 2025 r.

Zgodnie z art. 90 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/1060 kwota wypłacona w ramach wyjątkowych płatności zaliczkowych jest rozliczana w zestawieniach wydatków Komisji nie później niż w ramach rozliczeń za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 90 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 wszystkie odsetki generowane przez wyjątkowe płatności zaliczkowe wykorzystuje się na dany program w ten sam sposób co środki z EFS+ i uwzględnia w zestawieniu wydatków za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 nie można zawiesić wyjątkowych płatności zaliczkowych.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 płatności zaliczkowe, które należy uwzględnić na potrzeby wyliczenia kwot podlegających umorzeniu, obejmują uiszczone wyjątkowe płatności zaliczkowe.

Na zasadzie odstępstwa od art. 112 rozporządzenia (UE) 2021/1060 maksymalna stopa dofinansowania w odniesieniu do odrębnych priorytetów ustanowionych, aby wspierać realizację celów STEP, wynosi 100 %.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).”.

Artykuł 13

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/1060

W rozporządzeniu (UE) 2021/1060 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 pkt 45 otrzymuje brzmienie:

„45) »pieczęć doskonałości« oznacza znak jakości przyznawany przez Komisję w odniesieniu do wniosku, wskazujący, że wniosek, który został oceniony w zaproszeniu do składania wniosków w ramach instrumentu unijnego uznaje się za spełniający minimalne wymogi jakościowe tego instrumentu unijnego, lecz nie mógł on otrzymać finansowania z uwagi na brak dostępnego budżetu w tym naborze wniosków, natomiast może otrzymać wsparcie z innych unijnych lub krajowych źródeł finansowania; lub »pieczęć suwerenności«, o której mowa w art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).”;

2) w art. 6 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Jeżeli w wyniku zmiany programu w kontekście Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) ustanowionej rozporządzeniem (UE) 2024/795 wkład Funduszu Spójności na rzecz klimatu przekraczałby docelowy poziom 37 % jego łącznej alokacji, kwota przekraczająca ten poziom docelowy może zostać uwzględniona przy obliczaniu wkładu EFRR na rzecz klimatu w celu osiągnięcia docelowego poziomu wynoszącego 30 % jego łącznej alokacji. Kwoty przekraczające docelowy poziom wkładu EFRR na rzecz klimatu wynoszący 30% jego łącznej alokacji można uwzględnić przy obliczaniu wkładu Funduszu Spójności na rzecz klimatu.”;

3) w art. 13 dodaje się ustępy w brzmieniu:

„5. Bez uszczerbku dla możliwości zmiany umowy partnerstwa do dnia 31 marca 2025 r., o czym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwo członkowskie może przedłożyć Komisji zmienioną umowę partnerstwa, aby uwzględnić wprowadzenie do programów priorytetów przyczyniających się do realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/795.

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 i 4 niniejszego artykułu Komisja zatwierdza zmienioną umowę partnerstwa, o której mowa w ust. 5, nie później niż trzy miesiące po jej pierwszym przedłożeniu przez państwo członkowskie.”;

4) w art. 14 ust. 5 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Zgodnie z art. 10 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/523, w przypadku gdy w terminie dwunastu miesięcy od dnia zawarcia umowy o przyznanie wkładu nie zawarto umowy w sprawie gwarancji, umowę o przyznanie wkładu rozwiązuje się lub przedłuża za wzajemnym porozumieniem.”;

5) w art. 24 dodaje się ustępy w brzmieniu:

„9. Na zasadzie odstępstwa od art. 18 niniejszego rozporządzenia, jeżeli odrębne priorytety dotyczące inwestycji przyczyniających się do realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/795, zostały włączone do programu w wyniku zatwierdzenia zmiany programu przedłożonej przez państwo członkowskie do dnia 31 sierpnia 2024 r., priorytetów tych nie uwzględnia się do celów przeglądu śródk okresowego. Decyzja zatwierdzająca takie zmiany programu może obejmować ostateczną alokację całości lub części kwoty elastyczności na lata 2026 i 2027 w celu uwzględnienia odrębnych priorytetów dotyczących inwestycji przyczyniających się do realizacji celów STEP. Jeżeli całość kwoty elastyczności programu jest ostatecznie przydzielana na takie priorytety, w odniesieniu do tego programu nie przeprowadza się przeglądu śródk okresowego.

10. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 niniejszego artykułu Komisja przyjmuje decyzję zatwierdzającą zmianę programu, która została przedłożona do dnia 31 sierpnia 2024 r., w terminie dwóch miesięcy od jej przedłożenia przez państwo członkowskie, pod warunkiem, że dotyczy ona wyłącznie wprowadzenia odrębnych priorytetów dotyczących inwestycji przyczyniających się do realizacji celów STEP, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/795.”;

6) w art. 49 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7. W przypadku gdy w programach przewidziano wsparcie na realizację celów STEP, o których mowa w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/795, instytucja zarządzająca zapewnia, aby wszystkie informacje, które mają być opublikowane zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu, przekazano również Komisji w formacie określonym w ust. 4 niniejszego artykułu w celu ich opublikowania na portalu suwerenności ustanowionym na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) 2024/795 wraz z harmonogramem planowanych zaproszeń do składania wniosków, który jest aktualizowany co najmniej trzy razy w roku, a także linkiem do zaproszeń do składania wniosków w dniu ich publikacji.”;

7) w załączniku I wprowadza się następujące zmiany:

a) w tabeli 1 dodaje się wiersze w brzmieniu:

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
„145a	Wsparcie na rzecz rozwoju umiejętności lub dostępu do zatrudnienia w zakresie technologii cyfrowych i innowacji w ramach głębokich technologii, biotechnologii	0 %	0 %
145b	Wsparcie na rzecz rozwoju umiejętności lub dostępu do zatrudnienia w zakresie czystych i zasobooszczędnych technologii	100 %	40 %
188	Inwestycje produkcyjne w duże przedsiębiorstwa związane głównie z czystymi i zasobooszczędnymi technologiami	100 %	40 %

ZAKRES INTERWENCJI		Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze zmianami klimatu	Współczynnik do obliczania wsparcia na cele związane ze środowiskiem
189	Inwestycje produkcyjne w MŚP związane głównie z czystymi i zasobooszczędnymi technologiami	100 %	40 %
190	Inwestycje produkcyjne w duże przedsiębiorstwa związane głównie z biotechnologiami	0 %	0 %
191	Inwestycje produkcyjne w MŚP związane głównie z biotechnologiami	0 %	0 %
192	Inwestycje produkcyjne w duże przedsiębiorstwa związane głównie z technologiami cyfrowymi i innowacjami w ramach głębokich technologii	0 %	0 %
193	Inwestycje produkcyjne w MŚP związane głównie z technologiami cyfrowymi i innowacjami w ramach głębokich technologii	0 %	0 %

b) w tabeli 6 dodaje się wiersz w brzmieniu:

„11	Przyczynianie się do rozwoju umiejętności i miejsc pracy w zakresie technologii cyfrowych i innowacji w ramach głębokich technologii, czystych i zasobooszczędnych technologii oraz biotechnologii.	0%	0%”
-----	---	----	-----

Artykuł 14

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 1303/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 25a dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1b. Na zasadzie odstępstwa od art. 60 ust. 1 oraz art. 120 ust. 3 akapity pierwszy i czwarty możliwe jest zastosowanie do wydatków zadeklarowanych we wnioskach o płatność za cały rok obrachunkowy rozpoczynający się w dniu 1 lipca 2023 r. i kończący się w dniu 30 czerwca 2024 r. stopy dofinansowania w wysokości 100 % dla jednej osi priorytetowej lub większej ich liczby w ramach programu wspieranego przez EFRR, EFS lub Fundusz Spójności.

Na zasadzie odstępstwa od art. 30 ust. 1 i 2 oraz art. 96 ust. 10 zastosowanie stopy dofinansowania w wysokości 100 % nie wymaga decyzji Komisji zatwierdzającej zmianę programu. Państwo członkowskie powiadamia Komisję o zmienionych tabelach finansowych po zatwierdzeniu przez komitet monitorujący. Stopa dofinansowania w wysokości 100 % ma zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy Komisja zostanie powiadomiona o tabelach finansowych przed złożeniem ostatecznego wniosku o płatność okresową za ostatni rok obrachunkowy rozpoczynający się w dniu 1 lipca 2023 r. i kończący się w dniu 30 czerwca 2024 r., zgodnie z art. 135 ust. 2.”;

2) art. 130 ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 wkład z funduszy lub z EFMR realizowany poprzez płatności salda końcowego dla każdego priorytetu w podziale na fundusz oraz na kategorię regionów w ostatnim roku obrachunkowym nie może przekraczać o więcej niż 15 % wkładu z funduszy lub z EFMR dla każdego priorytetu w podziale na fundusz oraz na kategorię regionów, jak określono w decyzji Komisji o zatwierdzeniu programu operacyjnego. Do celów niniejszego ustępu dodatkową szczególną alokacją dla regionów najbardziej oddalonych określoną w art. 92 ust. 1 lit. e) uznaje się za część alokacji z EFRR dla kategorii regionów danego regionu najbardziej oddalonego.”;

3) w art. 135 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 termin złożenia ostatecznego wniosku o płatność okresową za ostatni rok obrachunkowy upływa dnia 31 lipca 2025 r. Ostatni wniosek o płatność okresową złożony do dnia 31 lipca 2025 r. uznaje się za ostateczny wniosek o płatność okresową za ostatni rok obrachunkowy.

Kwoty z zasobów innych niż REACT-EU zwrócone przez Komisję jako płatności okresowe w 2025 r. nie mogą przekraczać 1 % łącznych środków finansowych na dany program według funduszu, z wyłączeniem zasobów REACT-EU. Kwoty, które miałyby zostać wypłacone przez Komisję w 2025 r., przekraczające ten odsetek, nie są wypłacane i są wykorzystywane wyłącznie do rozliczenia płatności zaliczkowych w momencie zamknięcia”;

4) w art. 138 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W drodze odstępstwa od terminu określonego w akapicie pierwszym państwa członkowskie mogą przedłożyć dokumenty, o których mowa w lit. a), b) i c), za ostatni rok obrachunkowy do dnia 15 lutego 2026 r.”.

Artykuł 15

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 223/2014

W rozporządzeniu (UE) nr 223/2014 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 13 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Państwo członkowskie przedkłada sprawozdanie końcowe z wdrażania programu operacyjnego wraz z dokumentami zamknięcia określonymi w art. 52 najpóźniej do dnia 15 lutego 2026 r.”;

2) w art. 22 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. W przypadku kosztów zwracanych zgodnie z art. 26 ust. 2 lit. b)–e) odpowiednie działania podlegające zwrotowi przeprowadza się przez złożenie ostatecznego wniosku o płatność okresową za ostatni rok obrachunkowy zgodnie z art. 45 ust. 6.”;

3) w art. 45 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 termin złożenia ostatecznego wniosku o płatność okresową za ostatni rok obrachunkowy upływa dnia 31 lipca 2025 r. Ostatni wniosek o płatność okresową złożony do dnia 31 lipca 2025 r. uznaje się za ostateczny wniosek o płatność okresową za ostatni rok obrachunkowy.

Kwoty zwrócone przez Komisję jako płatności okresowe w 2025 r. nie mogą przekraczać 1 % łącznych środków finansowych na dany program. Kwoty, które miałyby zostać wypłacone przez Komisję w 2025 r., przekraczające ten odsetek, nie są wypłacane i są wykorzystywane wyłącznie do rozliczenia płatności zaliczkowych w momencie zamknięcia.”;

4) w art. 48 dodaje się akapit w brzmieniu:

„W drodze odstępstwa od terminu określonego w akapicie pierwszym państwa członkowskie mogą przedłożyć dokumenty, o których mowa w lit. a), b) i c), za ostatni rok obrachunkowy do dnia 15 lutego 2026 r.”.

Artykuł 16

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/523

W rozporządzeniu (UE) 2021/523 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„h) wspierania inwestycji sprzyjających realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP), o których mowa w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).”;

2) w art. 7 ust. 3 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, w przypadku gdy wsparcie z instrumentów finansowych jest łączone w produkt finansowy w pozycji podporządkowanej w stosunku do gwarancji UE na podstawie niniejszego rozporządzenia lub gwarancji UE ustanowionej rozporządzeniem (UE) 2015/1017, straty, dochody i spłaty z produktów finansowych, o których mowa w ust. 1, a także ewentualne kwoty odzyskane mogą być również przypisywane w sposób nieproporcjonalny między instrumentami finansowymi a gwarancją UE na podstawie niniejszego rozporządzenia lub gwarancją UE ustanowioną rozporządzeniem (UE) 2015/1017.”;

3) w art. 10 ust. 4 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli umowa w sprawie gwarancji nie zostanie zawarta w terminie dwunastu miesięcy od zawarcia umowy o przyznanie wkładu, umowa o przyznanie wkładu ulega rozwiązaniu lub przedłużeniu za obopólną zgodą. Jeżeli w terminie dwunastu miesięcy od zawarcia umowy o przyznanie wkładu kwota umowy o przyznanie wkładu nie została w pełni pokryta zobowiązaniem na podstawie co najmniej jednej umowy w sprawie gwarancji, kwota ta jest odpowiednio zmieniana. Niewykorzystana kwota rezerw, którą można przypisać do kwot przydzielonych przez państwa członkowskie na podstawie przepisów dotyczących wykorzystania środków EFRR, EFS+, Funduszu Spójności i EFMRA udzielonych za pośrednictwem Programu InvestEU ustanowionych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 (*) lub przepisów dotyczących wykorzystania środków EFRROW udzielonych za pośrednictwem Programu InvestEU ustanowionych w rozporządzeniu w sprawie planów strategicznych WPR, jest ponownie wykorzystywana zgodnie z tymi rozporządzeniami. Niewykorzystana kwota rezerw, którą można przypisać do kwot przydzielonych przez państwo członkowskie na podstawie art. 4 ust. 1 akapit trzeci niniejszego rozporządzenia, jest zwracana państwu członkowskiemu.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azyłu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).”;

4) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Pozostałe 25 % gwarancji UE w ramach modułu unijnego udziela się innym partnerom wykonawczym, którzy mają również zapewnić wkład finansowy określany w umowach w sprawie gwarancji. Jeżeli Komisja ustali, że tacy inni partnerzy wykonawczy nie wykorzystują w pełni pozostałych 25 % gwarancji UE w ramach modułu unijnego, niewykorzystane kwoty można przyznać grupie EBI. W takim przypadku grupa EBI wnosi dodatkowy odpowiedni wkład finansowy zgodnie z wymogami określonymi w ust. 4 zdanie trzecie.”;

b) ust. 7 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Umowy między partnerem wykonawczym a odbiorcą końcowym lub pośrednikiem finansowym lub innym podmiotem, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. a), w ramach gwarancji UE, o której mowa w art. 4 ust. 2 akapit pierwszy, podpisuje się najpóźniej do dnia 31 sierpnia 2026 r. W innych przypadkach umowy między partnerem wykonawczym a odbiorcą końcowym lub pośrednikiem finansowym, lub innym podmiotem, o którym mowa w art. 16 ust. 1 lit. a), podpisuje się do dnia 31 grudnia 2028 r.”;

5) w art. 23 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. W kontekście procedur, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, Komisja uwzględnia ewentualną pieczęć suwerenności przyznaną projektowi zgodnie z art. 4 rozporządzenia (UE) 2024/795.”;

6) w art. 26 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. W uzupełnieniu do ust. 4 partnerzy wykonawczy analizują także projekty, którym przyznano pieczęć suwerenności zgodnie z art. 4 rozporządzenia (UE) 2024/795, jeżeli projekty te znajdują się w ich zasięgu geograficznym i wchodzą w zakres ich działalności.”.

Artykuł 17

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/695

W rozporządzeniu (UE) 2021/695 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 12 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pula środków finansowych na realizację Programu w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. wynosi 86 123 000 000 EUR w cenach bieżących na potrzeby programu szczegółowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a), i na EIT oraz 9 453 000 000 EUR w cenach bieżących na potrzeby programu szczegółowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. c).”;

2) w art. 48 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) akapit drugi lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) można również udzielić wsparcia w postaci wyłącznie kapitału na rzecz MŚP niezdolnych do pozyskania finansowania, w tym przedsiębiorstw typu start-up, realizujących przełomowe i radykalne innowacje, które nie są zdolne do pozyskania finansowania;

d) wsparcie w postaci wyłącznie kapitału wymagane do zwiększenia skali działalności na rzecz MŚP niezdolnych do pozyskania finansowania, w tym przedsiębiorstw typu start-up, oraz małych spółek o średniej kapitalizacji niezdolnych do pozyskania finansowania, w tym podmiotów, które otrzymały już wsparcie zgodnie z lit. a)–c), realizujących przełomowe i radykalne innowacje, które nie są zdolne do pozyskania finansowania, w zakresie technologii krytycznych, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).”;

b) dodaje się akapit w brzmieniu:

„Przy zapewnianiu wsparcia kapitałowego EIC dąży do przyciągnięcia innych inwestorów. W celu skutecznego wspierania innowacji, które nie są zdolne do pozyskania finansowania, można jednak udzielać wsparcia kapitałowego bez przyciągania innych inwestorów, w szczególności w odniesieniu do przełomowych i radykalnych innowacji, które nie są zdolne do pozyskania finansowania, w zakresie technologii, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2024/795.”.

Artykuł 18

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/697

W art. 4 rozporządzenia (UE) 2021/697 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zgodnie z art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/695 pula środków finansowych na realizację Funduszu na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. wynosi 9 453 000 000 EUR w cenach bieżących.”;

2) ust. 2 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) 3 151 000 000 EUR na działania badawcze;

b) 6 302 000 000 EUR na działania rozwojowe.”;

3) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. Przeznacza się kwotę 1 500 000 000 EUR w cenach bieżących z kwoty, o której mowa w ust. 2, na zaproszenia do składania wniosków lub przyznawanie finansowania wspierającego inwestycje przyczyniające się do realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP), o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).”.

Artykuł 19

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/241

W rozporządzeniu (UE) 2021/241 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Bez uszczerbku dla ust. 2 niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą również zaproponować włączenie do swojego planu odbudowy i zwiększania odporności, jako szacunkowych kosztów, kwoty wkładu pieniężnego na potrzeby modułu państw członkowskich zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 (*) wyłącznie w odniesieniu do działań wspierających operacje inwestycyjne przyczyniające się do realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP), o których mowa w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 (**). Koszty te nie mogą przekraczać 6 % łącznej alokacji finansowej w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, a odpowiednie działania, określone w planie odbudowy i zwiększania odporności, muszą być zgodne z wymogami niniejszego rozporządzenia.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241 (Dz.U. L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).”;

2) w art. 21 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Wyłącznie w celu skorzystania z możliwości przewidzianej w art. 7 ust. 3 niniejszego rozporządzenia i art. 4 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2024/795 państwa członkowskie mogą zwrócić się do Komisji z uzasadnionym wnioskiem o przedstawienie wniosku dotyczącego zmiany decyzji wykonawczej Rady, o której mowa w art. 20 ust. 1 i 3 niniejszego rozporządzenia, w celu uwzględnienia działań wspierających realizację celów rozporządzenia (UE) 2024/795, bez uszczerbku dla przepisów niniejszego rozporządzenia.”;

3) w art. 29 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„6. Przed ogłoszeniem wszelkich zaproszeń do składania wniosków lub postępowań o udzielenie zamówienia związanych z celami STEP, określonymi w art. 2 rozporządzenia (UE) 2024/795, państwa członkowskie udostępniają na portalu suwerenności, o którym mowa w art. 6 tego rozporządzenia, informacje na temat:

- a) obszaru geograficznego, którego dotyczy zaproszenie do składania;
- b) odnośnej inwestycji;
- c) rodzaju kwalifikujących się wnioskodawców;
- d) łącznej kwoty wsparcia w ramach zaproszenia do składania wniosków;
- e) daty rozpoczęcia i zakończenia zaproszenia do składania wniosków;
- f) linku do strony internetowej, na której zostanie opublikowane zaproszenie do składania wniosków.”.

Rozdział 3

Postanowienia końcowe

Artykuł 20

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 29 lutego 2024 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
M. MICHEL